

Иля Варшавски

Ограбването ще стане в
полунощ

Патрик Рейч, шеф на полицията, седна в услужливо побутнатото към него кресло и се огледа встрани. Белите пултове с многобройните бутони и разноцветни лампички напомняха с нещо на автоматите за приготвяне на коктейли. Сходството на Изчислителния център с бара се допълваше от двете девиси-операторки, седящи важно с белите прес-тилки пред пултовете. Девичите явно злоупотребяваха с козметиката и това определено не се харесваше на Рейч. Както впрочем и приумицата с купуването на електронната машина. Всъщност ако Министерството на вътрешните работи обръщаше по-малко внимание на вестниците, нямаше да ги има и всичките тия нововъведения. Патрик Рейч вече петдесет години работеше в полицията и много добре знаеше какви викове надаваха вестникарите, че полицията е подкупена от гангстерите всеки път, когато не успяваше да разкрие някое престъпление. Подкупена! А за какъв дявол им е нужно да я подкупват, когато всеки гангстерски синдикат разполага със значително по-големи възможности от самата полиция. На услугите им са бронирани автомобили, вертолети, автоматични оръжия, бомби със сълзотворен газ и най-важното възможност да стрелят по когото си щат и когато си щат. Подкупена!

Дейвид Логън изгаряше от нетърпение, но не се решаваше да прекъсне размишленията на шефа. По всичко личеше, че старецът е настроен скептично, иначе не би се държал така, сякаш това не се отнася до него. Е добре, да видим каква песен ще запее, когато бъдат свалени всички карти. Такова престъпление не се извършва всеки ден!

Рейч извади от джоба лулата си и внимателно огледа стените, да не би да има надпис, забраняващ пушенето.

– Заповядайте! – Логън щракна запалката.

– Благодаря!

Няколко минути Рейч мълчаливо пуфкаше с лулата. Логън отбелязваше нещо с молив на перфолентата и тихомълком наблюдаваше шефа.

– И така – най-сетне проговори Рейч – вие искате да ме уверите, че тази нощ ще се опитат да ограбят Националната банка?

– Съвършено вярно!

– Но защо именно тази нощ и непременно Националната банка?

– Ето, вижте! – Логън подаде на шефа листчето. – Машината анализира всичките случаи на ограбване на банки през последните петдесет години и екстраполира получените данни. Поредното престъпление – моливът на Логън посочи една точка върху пунктираната крива, – поредното престъпление трябва да бъде извършено тази нощ.

– Хм... – Рейч тикна пръста си в диаграмата. – А къде е казано тук

за Националната банка?

– Това следва от теорията за вероятностите. Математическо предвиждане...

Националната банка. Рейч си спомни за ограбването на банката в 1912 година. Тогава в ожесточената схватка го раниха в коляното и въпреки това той успя да настигне бандитите с мотоциклета си. Идилични времена, когато престъпниците действаха на малки групи и бяха въоръжени със старомодни колтове. Тогава от храбростта и сръчността зависеше много. А сега... „Математическо предвиждане“, „корелация“, „функции на Гаус“, някакви перфокарти, о, господи! Къде се намира той – в полицията или на семинар по математика?

– ... с една дума, няма никакво съмнение, че бандата на Сколети...

– Какво казахте?! – сепна се Рейч.

– Бандата на Сколети. Тя разполага с най-съвременна техника за отваряне на сейфове и отдавна вече не е вземала участие в крупни операции.

– Данните за Сколети пак ли са на машината?

– Машината смята, че ще бъде бандата на Сколети. Като вероятността е осемдесет и шест процента.

Рейч стана и отиде до пулта на машината.

– Покажете ми как работи.

– Моля! Можем да повторим пред вас основните изчисления.

– А не, аз просто тъй, от любопитство. Значи, Сколети с момчетата си нощес ще отворят сейфовете на Националната банка?

– Съвършено вярно!

– Ами тогава – усмихна се Рейч – мога само да го съжалявам.

– Защо?

– Как защо! Готви се да ограби банката, знаем го ние с вас, знае го машината, а самият Сколети нищо не знае.

Логън вътрешно заликува от възможността за реванш.

– Грешите – злорадно рече той. – Бандата на Сколети е купила също такава машина. Можете да не се съмнявате, че тя ще им подсказе кога и как да действуват.

Жан Бристо смени университетската си кариера за пари и никак не съжаляваше. Изпитваше трезвото самодоволство на човек, отказал се доброволно от блаженството на рая заради греховните радости на земния живот. А що се отнася до угризенията на съвестта, че бе отдал

знанията си на гангстерския синдикат, трябва направо да кажем, че подобни угризения Жан не изпитваше. В края на краищата работата на програмиста, където и да работи, е все една и съща, но затова пък татко Сколети му плащаше за нея десеторно повече от която и да е друга фирма. Изобщо всичко приличаше най-вече на игра на шах. Двубой с електронни машини. Жан се усмихна и погледна под око стария шишко, на когото телохранителят наливаше в момента втора порция топло мляко. За тази картинка кореспондентите на вестниците биха си прегризали гърлата един на друг: страшилището на банките Педро Сколети пие млечице.

– И какво казваш, синко? – Сколети остави празната чаша на пулта на машината и се обърна към Бристо: – Значи, твоята врачка предсказва за тази вечер хубав удар?

Бристо леко се намръщи при думата „врачка“. Не, сър, щом веднъж сте решили да си купите електронна машина и да се доверите на гласа на науката, бъдете така добър да се научите да си служите и със съответния речник.

– Успях – сухо отвърна той – да открия формулата, изразяваща периодичността в ограбванията на банките. Разбира се, на успешните ограбвания – добави той, като взе ученическата показалка. – Ето, на тази диаграма те са изобразени с черни кръгчета. Червените кръгчета са изчислените по моята формула ограбвания. На вертикалната графа срещу кръгчетата се отбелязани паричните суми, а в хоризонталната – датата на ограбванията. Както виждате, поредното крупно ограбване се пада на днешната дата. Не виждам защо да не вземем и тая прилична сума.

– Каква е сумата?

– Четиридесет милиона.

Един от телохранителите подсвирна. Сколети се обърна ядосан. Ненавиждаше всякакви неочаквани шумове.

Известно време шефът на синдиката седеше, сумтейки тихо. Очевидно обмисляше предложението.

– Коя е банката?

– Националната.

– Така...

Личеше си, че Сколети не е много склонен да има работа с Националната банка, с нея два пъти вече си бе трошил зъбите. От друга страна обаче, четиридесет милиона са такава сума, заради която си струва да рискува десетина момчета.

Бристо разбираше защо се колебае Сколети и реши да използва

главния си коз:

– Естествено, провеждането на операциите ще бъде разработено от машината.

Изглежда, Бристо попадна в целта. Сколети никак не обичаше да поема отговорността за разработването на операцията. Да, струва си да опита, щом машината... Но изведнъж се сети:

– Чакай! Казват, че старият Рейч е монтирал в дюкянчето си някаква подобна машина. Ами ако тя вземе да ги предупреди?

– Възможно е, – небрежно отвърна Бристо. – Но ние в това отношение имаме известно преимущество: знаем, че те имат машина, а те могат само да предполагат.

– И какво от това?

– Ей в туй е цялата тънкост. Машината може да разработи няколко варианта за ограбване. Едни ще са по-удачни, други – по-малко удачни. Да предположим, че полицията получи от своята машина предупреждение за възможността да бъде ограбена банката. Тогава те ще й възложат да определи кой от синдикатите ще проведе операцията и каква ще е тактиката. Ще приемат най-добрия вариант и въз основа на него ще разработят тактиката за поведението на полицията.

– И ще ни спипат.

– В никакъв случай.

– Това пък защо?

– Защото, знаейки това, ние ще се спрем не на най-добрия вариант, а на някой от второстепенните.

Сколети енергично заклати нос:

– Глупости! Просто ще ни чакат в банката в засада и ще ни изпотрепат като пилци.

– Ето тука грешите – възрази Бристо. – Рейч в никакъв случай няма да се реши да постави засада.

– На какво отгоре?

– По чисто психологични причини.

– Много разбираш ти от психологията на полицаите – подсмихна се Сколети. – А пък аз познавам стареца повече от тридесет години. Казвам ти: Рейч обича да действа без риск и за нищо на света няма да се откаже от засадата.

Бристо се пресегна и взе от масата рулото с перфолентата.

– Аз може би не познавам добре психологията на полицаите, но машината е способна да реши всякакъв психологически етюд при съответна програма, разбира се. Ето решението на една такава задача. На

машината са подадени следните факти: Рейч е на седемдесет и четири години. Някои хора в Министерството на вътрешните работи отдавна имат намерение да го сменят с по-млад и не толкова упорит чиновник. Второ, за да постави засада в Националната банка, той трябва да вземе разрешение от Министерството на вътрешните работи и съгласието на Министерството на финансите. Какво ще спечели Рейч от засадата? Чисто тактическо преимущество. Какво рискува Рейч в случай, че постави засада? Репутацията си, ако не успее да отблъсне нападението. Тогава всички вестници ще нададат вой, че полицията е неспособна да се справи с шайка гангстери дори и в случаите, когато е знаела предварително, че се подготвя такова престъпление. В още по-глупаво положение ще изпадне Рейч, ако постави засада, а не последва никакъв опит за ограбване. Пита се: ще посмее ли Рейч да поиска разрешение за засада, след като сам не вярва много в прогнозите на разните там машини? Отговорът е: няма да посмее. Логично, нали?

Сколети се почеса по тила.

– Хайде, разправяй какви са вариантите ти за операцията – измърмори той, настанявайки се по-удобно в креслото.

– Е, да – каза Рейч, – първият ви вариант е съвсем в стила на Сколети. Разчита се предимно на външните ефекти – и нападение с бронирани коли, и шумни експлозии с петарди, и план за блокиране на района. Но не разбирам защо ще организира цялата тази лъжлива демонстрация. – Пръстът на шефа на полицията посочи една от магистралите в центъра на града: – Да привлече насам по-голяма част от полицаите има смисъл само в случая, ако той подозира, че ние знаем за предстоящото ограбване и сме решили да ги причакаме тук.

Логън не можа да скрие тържествуващата си усмивка.

– Само в този случай – потвърди той. – Сколети е уверен, че са ни известни и замислите му, и по какъв начин ще проведе операцията.

– Странно!

– Нищо странно няма. Министерството на вътрешните работи оповести чрез вестниците, че полицията се е снабдила с най-нов образец електронноизчислителна машина. Да не мислите, че в Изчислителния център на синдиката на Сколети стоят някакви идиоти, че те няма да вземат пред вид нашите възможности за прогнозиране на престъпленията? Или може би полицията се е снабдила с такава машина, за да повиши шансовете на полицаите да печелят на конните състезания?

Рейч се изчерви. Страстта му към тотализатора беше една от малкото слабости, които той старателно криеше от колегите си.

– И какво следва от това? – сухо запита той.

– От това следва, че Сколети никога няма да действува по вариант номер едно, макар този вариант да е най-изгоден за синдиката.

– Защо?

– Именно защото е най-изгодният вариант.

Рейч изтърси лулата си, напълни я отново и потъна в размишления, обвит в синкави облаци дим.

Минаха няколко минути, най-сетне той каза радостно:

– Ей богу, Дейв, всичко разбрах! Искате да кажете, че синдикатът не само се досеща, че ни е известно за предстоящото ограбване, но и че държим в ръцете си техните планове.

– Съвършено вярно! Те знаят, че нашата машина има същите възможности, каквито има и тяхната. Значи, в ръцете ни е и планът на операцията, която подготвят, а щом този план е най-изгоден за синдиката, полицията него ще вземе за изходна точка на контраоперацията.

– А междувременно те...

– А междувременно те ще разработват по-малко изгодния за себе си вариант, но който ще бъде според тях пълна изненада за полицията.

– Уф! – Рейч изтри с карираната кърпичка зачервената си шия. – Значи, вие предлагате...

– Незабавно да пристъпим към анализиране на план номер две – прекъсна го Логън и даде знак на девиците в бели престилки да включат машината.

– Не разбирам защо сте така настроен против този вариант? – запита Бристо.

– Защото това са някакви ваши измишльотини! – Гласът на Сколети трепереше от гняв. – Добре де, дори и да използваме вертолетите, това съвсем не означава, че мога да хвърлям хилядокилограмови бомби и да направя въздушен десант. Че аз да не съм военният министър?! И за какъв дявол трябва да оставим първия вариант? Там всичко е така добре изпиано.

– Разберете – продължаваше Бристо, – вторият вариант именно за това е добър, защото в очите на полицията той е неосъществим. Действително откъде ще вземете самолетни бомби?

– Нали това ви говоря.

– Сега си представете, че някак сте намерили бомби. Тогава срещу втория вариант полицията ще е съвсем безпомощна. Нали тя го смята за блъф и се готви да парира операцията по план номер едно.

– И?

– А това означава, че четиридесетте милиона ще преминат от банката във вашите сейфове.

Споменаването на четиридесетте милиона накара Сколети да се замисли. Той почеса с петте пръста тила си, дръпна към себе си телефона и набра някакъв номер:

– Ало, Пит? Нужни са ми две самолетни бомби по хиляда килограма. За тази вечер. Какво? Добре, ще чакам да ми позвъниш.

– Ето, виждате ли! – рече Бристо. – За синдиката на Сколети няма нищо невъзможно.

– Не избързвай, нека най-напред получим бомбите... Ами ако той не успее да намери?

– В такъв случай ще се спрем на вариант номер три.

В машинната зала на Изчислителния център на Главното полицейско управление беше нетърпимо горещо. Стандартната миловидност на операторките се топеше от лъхация от машините горещ въздух. През разноцветните ручейчета на бившата им красота, стичащи се с потта, надзърташе костеливото лице на Времето.

Рейч и Логън се бяха надвесили над масата, осеяна с перфоленти.

– Е добре – избоботи дрезгаво Рейч, като се мъчеше да надвика шума от пишещите апарати, – да допуснем, че синдикатът успее да намери една-две бомби, снети от въоръжение. Малко е вероятно, но сега съм готов да се съгласяя и с тази хипотеза...

– Аха, виждате ли, и вие...

– Чакай, Дейв! Казвам го само, защото в сравнение с този вариант прокопаването на петдесетметров тунел и отгоре на всичко от здание на посолство на чужда държава ми се струва формена глупост.

– Защо?

– Ами защото за такъв тунел, първо, трябва време, второ, чуждестранно посолство... това вече е върхът на идиотизма.

– Но погледнете – Логън разгъна на масата картата, – зданието на посолството има най-изгодно разположение. Оттук по най-късото разстояние тунелът ще ги отведе направо до помещението със сейфовете. Освен това...

– Че кой ще им разреши да прокопават там тунел? – прекъсна го Рейч.

– Този въпрос отделно ще разискваме – подсмихна се Логън. – Аз вече съм подготвил за машината съответната програма.

– Стига, синко! – Сколети свали събутите си крака от пулта и ги протегна към телохранителя, който грабна от пода обувките. – Така само напразно губим време. Първият ти план напълно ме задоволява.

– Да, но нали решихме с вас, че той е най-опасен. Ако действаме по този план, даваме сигурен коз в ръцете на полицията.

– Друг път! Кога полицията очаква нападението?

– Тази вечер!

– А ние пък ще го извършим утре.

– Татенце – проникновено каза Бристо, – на плещите си вие имате не глава, а изчислителна машина! Така ще имаме време за двойно повече варианти!

– Така – Логън разкопча яката на ризата си, която бе станала вирвода – вариант номер седем е всъщност неочаквано връщане към вариант номер едно. Ох, дявол да го вземе! Слушайте, шефе, не е ли най-добре просто да направим засада в банката?!

– Не бива, Дейв. Дължни сме да се въздържаме от всякакви действия, които могат да предизвикат паника на борсата. Нашата молба да ни разрешат засадата ще стане непременно известна на вестникарите и тогава...

– Да... Май сте прав, още повече че вариант номер седем предвижда отлагане на ограбването за утре, а в този случай... Че вдигнете най-сетне слушалката де! Вече половин час звъни!

Една от девиците отиде до телефона.

– За вас е – каза тя на Рейч, като закри с ръка слушалката.

– Кажете, че съм зает.

– На телефона е оперативният дежурен. Казва, че е много важно.

Рейч взе слушалката.

– Ало! Да. Кога? Ясно... Не, по-добре мотоциклет... Идвам.

Когато разговорът свърши, шефът на полицията дълго и мълчаливо гледа Логън. Най-сетне проговори със странно спокоен глас:

– А вие все пак сте били прав, Дейв.

– За кое именно?

– Преди десет минути са ограбили Националната банка. Логън пребледня.

– Нима Сколети...

– Мисля, че Сколети се е доверил изцяло на някакъв глупак като вас. Не, по всичко личи, че е работа на Вонята Симс. Познавам маниера му да действа сам, въоръжен с колт образец 1912 година и с консервна кутия, забучена на ръчката на машинка за мелене на месо.

КРАЙ

© 1967 Иля Варшавски
© 1980 Цвета Пеева, превод от руски

Иля Варшавский
Ограбление произойдет в полночь, 1967

Сканиране: Xesiona, 2008
Разпознаване и редакция: Mandor, 2009

Издание:

Иля Варшавски. Тревожни симптоми няма
Книгоиздателство „Георги Бакалов“, Варна, 1980
Съставител: Димитър Пеев
Преводач: Цвета Пеева
Редактор: Гергана Калчева
Оформление: Богдан Мавродинов и Жеко Алексиев
Илюстрация на корицата: Текла Алексиева
Художествен редактор: Иван Кенаров
Технически редактор: Пламен Антонов
Коректор: Жулиета Койчева

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/12523>]